

**hva
i himmel og på jord
må til for å sette en
menighet i bevegelse?**

Hftet er utgitt av Samarbeidsråd for menighet og misjon
© Kirkerådet 2005
ISBN 82-7545-059-4

Utarbeidet av Audhild Kaarstad, prosjektmedarbeider i
Menighet i bevegelse 2003–2005 og Knut Edvard Larsen,
misjonskonsulent i Tunsberg bispedømme.
Konsulent: Knut Grønvik
Nynorsk oversettelse: Ola Kaarstad
Eksemplene i hftet er brukt med tillatelse.
Omslag: Karsten Bjørge
Trykk: Lobo Media, Oslo

Opplag 11/2005: 3000

Hftet kan kjøpes fra
Kirkerådets materiellekspedisjon
Postboks 799 Sentrum, 0106 Oslo
Tlf: 23 08 12 00 (kl. 10.00–14.00)
Faks: 23 08 12 01
<http://www.kirken.no/materiell/butill.cfm>
E-post: materiell@kirken.no

Innhold

kirken er	9
01 Jesu legeme	10
02 sendt til verden	13
03 en lokal kirke	17
04 i et globalt fellesskap	21
kirken gjør det den er	25
05 den drømmer	26
06 den former en visjon	29
07 den velger framgangsmåte	32
08 den spør: hva bringer menigheten i bevegelse mot målet?	36
09 den holder fokus på det viktigste	39
kirken legger til rette for å gjøre det den er	43
10 hvorfor gjør ikke kirken det den er?	44
11 slipp menigheten løs, det er vår	48
12 menigheten virker magnetisk	51
13 menigheten går ut	54
14 lederrollene kan forandres	57
15 nye menighetsformer	60
16 for at verden skal tro	64

hvorfor i alle dager skal menigheten bevege seg?

- Misjon er overtalelse. Det er å gå rundt og fortelle om troen din og håpe at folk biter på, svarte noen ungdommer i Tonsen, Oslo, da de fikk spørsmål om hva de forbandt med begrepet misjon. Misjonskonsulenten i Oslo svarte slik: – Vi har fått verdens mest revolusjonerende budskap. Jesus er universets frigjører! Etter hvert som vi blir kjent med Han, bare *må* vi gi dette videre!

Misjon blir forstått på mange ulike måter i kirken. Den norske kirke sier at den skal være misjonerende (samt bekjennende, tjenende og åpen), men hva menes med det? «En misjonerende kirke» var tema for Kirkemøtet 2005. Hva betyr det på lokalt menighetsplan å være en misjonerende kirke? Prosjekt *Menighet i bevegelse*¹ har samlet inn flere svar og erfaringer som presenteres i dette heftet. Noen erfaringer kommer fra menigheter i andre land.

Heftet henvender seg til menighetsråd eller grupper i menigheten. Det inviterer menigheten til å vandre kapittel for kapittel, skritt for skritt, for å bli mer det den er: Utsendt til alle. Å være utsendt er å være misjonerende. Misjon uttrykker det å krysse grenser og dele evangeliet om Guds kjærlighet. Men hvordan kan menigheten være misjonerende i dag? Hvordan kan den bryte opp fra fastlagte mønstre for å møte mennesker og samfunn i bevegelse? Hvordan kan vi som menigheter og enkeltpersoner hjelpe hverandre til å lytte etter Guds fottrinn i vår tid?

hvordan i all verden skal det skje?

Situasjonen til menigheter rundt i Norge er forskjellig. I flere menigheter i Oslo med lav dåpsprosent bestemmer konfirmanter at de vil la seg døpe. Dette skjer ofte etter at de har tatt del i det tradisjonelle menighetsarbeidet. Men bildet ser ikke slik ut overalt. I Hasvik kommune i Finnmark sluttet folk å komme til gudstjenester. På hver sin måte tvinger disse erfaringene menigheten til å tenke nytt om det å være kirke.

Selv om situasjonen er forskjellig fra menighet til menighet gjør vi noen felles erfaringer fordi vi lever i et høyteknologisk samfunn som stadig forandrer seg. Noen mener at forandringene i samfunnet skjer så raskt at det ikke er mulig å lære av tidligere tiders erfaringer. I stedet blir omstillingsevne og kreativitet sett på som positive egenskaper.

¹ Menighet i bevegelse har vært et 3-årig prosjekt (2003-2005) som ønsket å bidra til å forstå og svare på hva det er å være en misjonerende kirke i en ny tid. Det ble tatt initiativ til av Areopagos og er støttet av Kirkerådet, Det Norske Misjonsselskap, Den Norske Israelsmisjon og Den Norske Misjonsallianse.

Dette setter sitt preg på kirken. Vi lever i en brytningstid og omgis av et mangfold av kulturer. Vi finner flere globale kulturer i en lokal sammenheng. Dette kan bety at en «skater» fra Norge kommuniserer bedre med en «skater» i Japan enn misjonæren som har vært der i 20 år. Tar kirken i bruk alle disse nye mulighetene? For å kunne gjøre det må kanskje noen menigheter stoppe opp litt og spørre seg selv: Hvem er kirken i praksis til for? Hva ønsker folk lokalt av menigheten sin? Hva ønsker du? Hvordan skal kirken i Norge svare på den globale utfordringen?

hva på kloden er målet?

Målet med disse spørsmålene og dette heftet er å forsøke å finne noen svar på hvordan kirken kan være det den er, en misjonal³ kirke, utsendt til alle. Dette er ikke et opplegg for å gjøre menighetene like – tvert i mot. I følge vår tro bruker Gud mangfoldet til å gjøre sin gjerning i verden, – mangfoldet av menigheter og av kristne som er til stede for andre med sitt liv, sin gråt og sin glede. Midt i mangfoldet deler vi det samme kallet: å være en kirke som formidler jesuglede i lokalsamfunnet og over hele jorden. For å kunne være det, inviteres menigheten igjen og igjen til å reflektere over to spørsmål:

- 1) *Hva er Guds hensikt med kirken?*
- 2) *Hvilken betydning har Guds hensikt med kirken for min menighet?*

Det å være menighet handler mer om hva Gud vil med sin menighet enn om hva menigheten vil gjøre for Gud. Dette heftet starter her. Gud har alle tider i sin hånd. Han har gått foran og er i det nye og ukjente. Han kaller kirken igjen og igjen til å gå sammen med ham mot den nye morgendagen i Den Hellige Ånds kraft.

La oss gå!

3 Ordet «misional» er adjektiv til ordet «misjon»/«misjonær» slik «diakonal» er adjektiv til ordet «diakoni»/«diakon». Partisippet «misjonerende» og adjektivet «misional» kan brukes om hverandre i de fleste tilfeller, men det er en liten nyanseforskjell som gjør at det noen ganger er mer naturlig å velge det ene fremfor det andre. Mens ordet «misjonerende» bærer preg av aktivitet (noe man gjør) har ordet «misional» større karakter av identitet (noe man er).

ved kjelda

*Himmelen gjer det enkelt, naturleg
dag for dag
Sola gjer det med glede
lik ein som er forelska,
lik ein løpar på startstreken.
Himmelen, sola,
dei kan ikkje hjelpe for det;
ingen høge røyster, ingen strålande talar,
men alle ser det og gler seg over det.*

*Gjer oss lik det, Herre
slik at trua vår ikkje er i orda, men i liva våre,
ikkje i det vi seier, men i kven vi er
i det vi auser ut kjærleiken din som ein smittande lått;
ikkje ottefulle, ikkje truande, berre skinande
som sola, som ei stjerneklår natt,
som ein lampe
eit lys for livet-
ditt lys i våre liv.⁴*

4 Bønnene dere finner «ved kjelda» er hentet fra «The Pattern of Our Days – Liturgies and Resources for Worship», edited by Kathy Galloway, THE IONA COMMUNITY.

kirken er

- 01 Jesu legeme
- 02 sendt til verden
- 03 en lokal kirke
- 04 i et globalt fellesskap

01 Jesu legeme

Gud ønsker fellesskap med menneskene. Derfor sendte han Jesus til verden, og derfor sender Gud kirken. Kirken skal være Jesu legeme på jorden. Jesus sa til disiplene: «Fred være med dere. Likesom Faderen har sendt meg, sender jeg dere».⁵

Altså: Kirken sendes til verden på samme måte og av samme grunn som Jesus ble sendt. Hvordan forstod Jesus sin egen sendelse?

Etter at Jesus hadde helbredet Peters svigermor og mange andre syke i Kapernaum, ville folket der holde ham tilbake. Da svarte Jesus: «Også i de andre byene må jeg forkynne det glade budskap om Guds rike. Det er det jeg er utsendt for.»⁶ Jesus vandret omkring, drevet av Guds kjærlighet til menneskene. Også kirken skal være i bevegelse, slik Jesus var det.

⁵ Joh 20,21

⁶ Luk 4,43

fra all verden:

fra Tunsberg bispedømme:

Knut Edvard Larsen⁷ har stilt staber og menighetsråd spørsmål om hva hensikten med kirken er. Han skriver slik om sine erfaringer:

Flere opplever at kirken ikke er så selvfølgelig lenger, enten de bor i by eller bygd. Ting som pleide å virke før virker ikke lenger. Å stille menighetsråd og staber de enkle spørsmålene: – Hva er hensikten med kirken? og – Hvem er vi til for? har vært spennende. Jeg brukte spørsmålene for å sette i gang noen tanker om hva det vil si å være en misjonerende menighet i dag. For mange ble dette en helt ny måte å se tingene på. – Kirken har jo alltid vært her, var det en som sa, – jeg har ikke tenkt over dette med mening, det har liksom bare gått helt naturlig, slik som det alltid har gjort.

Spørsmålene jeg stilte, hjalp noen til å sette fokus på vår identitet som kirke. Mange forstår «kirken» som bygningen eller de ansatte. Det at alle døpte ble definert som kirken var en ny og positivt utfordrende tanke for flere.

fra Madagaskar:

Presten i den lutherske kirken i Saretsanga på sørspissen av Madagaskar stilte nesten samme spørsmål til sin menighet som det Knut Edvard Larsen stilte i eksemplet ovenfor. Svaret kom spontant, men det hadde blitt til etter en prosess med bevisstgjøring:

– Hva er hensikten med å være kristen? spør presten menigheten. Det er fellesgudstjeneste for menighetene i prestegjeldet, og de er samlet i den nybygde kirken. – Å forkynne evangeliet, lyder svaret unisont fra alle. Etter gudstjenesten deler alle seg i grupper, store og små, og går for å besøke nabolandsbyer hvor det ennå ikke er kirke. De som er skrøpelige til bens blir igjen for å be og synge. Dette er vanlig ved prestegjeldsmøtene (hver 2. mnd.) og andre større samlinger. De går ut for å dele evangeliet. Alle opplever sterkt å være Jesu «iraka»-sendebud.

Det har ikke alltid vært slik. Før var det en utbredt forståelse at det især var presten og evangelisten som hadde ansvaret for å dele evangeliet med det ikke kristne flertallet. På slutten av 1980 tallet ble det utarbeidet et program for mobilisering av lekfolket. Startpunktet var nettopp en bevisstgjøring om hva som er hensikten med det å være kirke. Det var særlig to vers i Bibelen som begge går på identitet og hensikt som gav svaret: «Men dere er en utvalgt slekt, et kongelig presteskap, et hellig folk, et folk som er

⁷ Knut Edvard Larsen er misjonskonsulent i Tunsberg bispedømme

Guds eiendom, for at dere skal forkynne hans storverk, han som kalte dere fra mørket til sitt underfulle lys.» Og: «Dere har ikke utvalgt meg, men jeg har utvalgt dere og satt dere til å gå ut og bære frukt, frukt som varer.» Dette verset ble tolket ut fra verset «Følg meg, så vil jeg gjøre dere til menneskefiskere!»⁸

fra Notodden:

I Notodden tok en av de frivillige i menigheten som hadde kompetanse fra næringslivet, et initiativ som ble lagt frem for menighetsrådet: – Vi kalte det «Menighet 2000», og våren 2000 dro vi i gang en serie menighetsverksteder der vi stilte spørsmålet om hva menigheten skulle være. – Arbeidsmåtene var kreative og varierte, vi dokumenterte alle våre «funn» og avsluttet med en prosess der vi analyserte materialet og fant Guds fem hensikter med sin menighet.⁹ Vi brukte lang tid på prosessen og jobbet bredt slik at ulike mennesker ble hørt og fikk eierforhold til prosessen. I dag er menigheten inndelt i sektorer etter de hensiktene de gjenoppdaget og har en levende visjon som får konsekvenser for arbeidet: «Notodden menighets misjon er å lede mennesker til Kristus og tilby dem et fellesskap der vi gjennom læring og tilbedelse finner kraft til tjeneste for Gud og medmennesker»¹⁰

utfordring: I stab, menighetsråd og andre grupper, still spørsmålet: «Hva er hensikten med at det er en menighet her vi er?»

 *Jeg har utvalgt dere og satt dere til å gå ut og bære frukt*¹¹

⁸ Tekst: Knut Edvard Larsen, tidligere misjonær på Madagaskar for Det norske misjonsselskap. De tre bibelhenvisningene på slutten er hentet fra 1.Pet 2,9, Joh 15,16 og Mark 1,17

⁹ De fem hensiktene er: Misjon, fellesskap, læring, tilbedelse og tjeneste

¹⁰ Sakset fra intervju med kapellan Ravn Karsrud i Alpha-nytt 1, 2005

¹¹ Joh 15,16

02 sendt til verden

Å være kirke er å være sendt. Misjon betyr sendelse. Ved at kirken er sendt, er den per definisjon misjonerende. Men dette er det ikke alltid så stort fokus på.

- Det er lenge siden vi har hørt fra kirken at den er misjonerende svarte ungdomsrådet i et av våre bispedømmer på de fire spørsmålene i prosjekt *Menighet i bevegelse*. De har ikke hørt kirken si om seg selv at den er misjonerende. Hvorfor? Er det fordi kirken tenker på misjon som en aktivitet særskilt interesserte (for eksempel misjonsorganisasjonene) driver med? Er det fordi kirken har tenkt misjon som noe man gjør alle andre steder enn her? Er det fordi noen har problemer med ordet misjon? Forstås misjon som «misjonering», pådytting av noe ingen har bedt om å få? Er det fordi kirken ikke har en bevissthet om at den faktisk er misjonerende i det den gjør mennesker til disipler ved å døpe og lære dem alt Jesus har befalt dem?

fra all verden:

fra Nøtterøy:

Nøtterøy menighet har startet prosjekt Operasjon Solidaritet i samarbeid med Misjonsalliansen:

- Lenge var jeg skeptisk til å ha noe med misjon å gjøre, sier Inger Bækken, kapellan i Nøtterøy menighet, – men så ble jeg utfordret av Operasjon Solidaritet. Jeg oppdaget at dette kan jeg også være med på! For arbeidet handler om å la mennesker få blomstre i sin egen kultur, gjennom å virkeliggjøre det diakonale oppdraget.

Misjonsutvalget på Nøtterøy har oppnådd mer enn de drømte om: Å skape et misjonsengasjement langt ut over det vanlige. Gjennom Operasjon Solidaritet og kontakten med Nøtterøys vennskapsmenighet i slummen i Ecuador, har misjon blitt noe som vedrører mange på Nøtterøy.

- Verdens fattige lever ikke på en annen klode enn oss. Vi bor på samme jord, og vi hører sammen. Det budskapet er voldsomt og engasjerende, sier formannen i misjonsutvalget på Nøtterøy, Dag Skinlo.¹²

fra fire norske bispedømmer:

hva legger dere i at Den norske kirke beskriver seg selv som «misjonerende»?

Menighet i bevegelse har stilt fire spørsmål til norske menigheter og dette er det første. Nedenfor er noen av svarene:

Fra Stavanger bispedømme: *At den norske kirke skal være misjonerende betyr at den på en mest mulig aktiv måte kan spre budskapet til flest mulig.*

Noen ungdommer i Oslo bispedømme peker på dåpen og konfirmasjonen som misjonerende: *Kirken er på en måte misjonerende hvis vi tenker på konfirmanter og de som blir døpt.*

En menighet i Tunsberg bispedømme mener at *folkekirken som kirketype i seg selv er misjonerende ved at den når ut til svært mange som ikke har en aktiv kirketilhørighet.(...) Samtidig ser de et behov for at Dnk selv mottar inspirasjon og åndelig fornyelse via utsendinger/misjonærer fra søsterkirker. Dette vil øke bevisstheten av å tilhøre en verdensvid kirke og fremme forståelsen av misjon som en bevegelse fra oss og til oss.*

¹² Hentet fra hjemmesiden til misjonsalliansen: <http://www.misjonsalliansen.no/index.cgi?art=9582>. Tekst: Astrid Folkedal

En menighet i Agder bispedømme svarer slik: *Formuleringen «en misjonerende... og åpen» folkekirke prøver å fange opp den gamle sannhet at misjon er en del av kirkens vesen. I selve kirkens gener ligger det misjonerende. (...) Misjon kan derfor ikke reduseres til en oppgave, men handler om en natur som vokser ut av Guds misjon (...) Misjon er det konkrete vitnesbyrdet kirken avlegger om Guds fellesskapssøkende, forsonende og helende kjærlighet i Kristus i og med sin tilstedeværelse i samfunnet, sine ord og sine handlinger.*

fra student i Oslo

- Misjon er for meg å krysse egne grenser, for å spre Guds kjærlighet til mennesker som trenger det. Mine egne grenser er det bare jeg og Gud som vet om, og Han kaller meg til å stole på Ham, og krysse dem, sammen med Ham.¹³

fra Etiopia:

Mekane Yesus-kirken i Etiopia (EECMY) får 150-300.000 nye medlemmer i året. Siste års statistikk viser at den nå har passert fire millioner medlemmer. I 1991 var antallet medlemmer 1.028.000.

Spør du om grunnene til denne sterke veksten, så er svarene relativt entydige: De kristne har troen med seg når de flytter! Enten de flytter til en annen landsdel eller et annet nabolag, så vil troen alltid være synlig og virksom.

Magne Smørdal som har vært utsendt til Etiopia av Det Norske Misjonsselskap, forteller:

- To ungdommer fra menigheten i Beghi var plassert av staten til å arbeide i en muslimsk landsby. De var nettopp ferdige med sin utdannelse, den ene var lærer og den andre sykepleier. Det var ingen tvil om at ungdommene så på seg selv som Jesu utsendinger til denne byen. Det gikk ikke så lang tid før det meldtes om en ny menighet der i byen. Bakteppet for mye av kirkeveksten er EECMY sitt engasjement for «det hele mennesket». En prøver å gi mennesker et bedre liv, ved å beskytte vannkilder og grave brønner, ha en enkel jordbruksveiledning, gi helsetilbud der det ikke finnes osv. Derfor har kirken stor tillit blant vanlige mennesker.

13 Sit. Ingvild Larsen, 19 år

frå Wales:

On a Journey heiter eit hefte som ynskjer å hjelpe kyrkja i Wales til å utvikle idear og håp i det den er og i det den gjer. To ressursgrupper vart utpeikte av kyrkjeleiinga for å lytte til menneske og skildre erfaringane deira med å leve ut evangeliet i samfunnet. Heftet gjev innsikt i nokre av desse erfaringane. Etter å ha sett ein del kyrkjelydar, fann dei ut at ei misjonar kyrkje treng breidde, djupn og kontakt.

breidde *Evangeliet er for alle. Er kyrkja i stand til å opne seg for heile breidda av menneske? Kan kyrkja sine former og måtar å vere kyrkje på verke avgrensande? Er aktivitetane til kyrkjelyden berre tilpassa ei spesiell gruppe?*

djupn *Legg kyrkja tilhøva til rette slik at menneske kan erfare Gud gjennom fellesskap, tilbeding, bøn og læring? Kyrkjelyden sitt fellesskap – set det kjensler i gang? Kjem menneske i kontakt med djupnene i seg sjølv og andre? Lærer menneske å kjenne djupnene til Gud?*

kontakt *Legg kyrkja tilhøva til rette for kontakt? Kjem kyrkja i kontakt med alle lokale typar av menneske og kulturar? Har den kontakt ut over grensene sine? Lyttar den til kva menneske er opptekne av? Opplever menneska at kyrkja er til stades i livet deira, at den er tilgjengeleg for dei som ynskjer meir kontakt?*

utfordring: Tenk gjennom funksjonen av breidde, djupn og kontakt i din eigen kyrkjelyd.

 «...de skal vera mine vitne i Jerusalem og heile Judea, i Samaria og alt til heimsens endar.»¹⁴

¹⁴ Ap.gj 1,8

03 en lokal kirke

Alle kirker står i en lokal sammenheng og skal formidle Guds kjærlighet i denne. For at kirken skal få bredde, dybde og kontakt må den bli kjent med sine omgivelser.

Gud ble menneske og slo seg ned blant oss. Jesus lyttet til menneskene og møtte dem der de var. Han brukte det språket folk talte. Gjør kirken det? I hvert lokalmiljø finnes det flere ulike kulturer, for eksempel ungdomskultur, eldrekultur, innflyttere, innfødte, pendlere, hjemmeværende. Når hver enkelt begynner å lytte til og lære av mennesker omkring seg, kan Guds kjærlighet synliggjøres.

fra all verden:

foreta en analyse av deres lokalsamfunn. Hva er de største misjonsutfordringene?

Menighet i bevegelse ba lokalmenigheter beskrive sine misjonsutfordringer med utgangspunkt i lokalsamfunnet. De fleste som svarte på dette spørsmålet beskrev utfordringene uten å beskrive hva slags sammenheng/lokalsamfunn menigheten befant seg i.¹⁵ Et av unntakene var:

fra Gulset i Skien:

Gulset menighetsråd svarte slik:

Gulset er en moderne drabantby med ca.10.000 mennesker, og dermed med mange og store misjonsutfordringer. Mange, selv om de er medlemmer i kirken, kan kjenne seg fremmede for kristen tro. Det er en utfordring å tenke nytt i kommunikasjonen, i språk og i former, slik at alle kan møtes der de er. Det er mange terskler til kirken som det kan jobbes for å bryte ned. At alle skal føle tilhørighet til menigheten er en stor utfordring. Det kan jobbes med å gjøre menigheten mer synlig i nærmiljøet og spre informasjon om den.

Mange på Gulset sliter med livet, og menigheten ser det som en utfordring å møte mennesker både gjennom diakoni og deling av det gode budskapet. En særlig målgruppe er barn og unge og unge familier. Det er også en utfordring å komme i kontakt med innvandrere som bor på Gulset.

fra Rjukan:

- Helt tilbake i gammeltestamentlig tid har Gud minnet sin menighet om å ta seg av innflytterne og regne med dem. Ordene kommer fra sokneprest Knut Svenning i Rjukan som har erfart at en stadig større andel av de som feirer gudstjeneste er av fremmedkulturell opprinnelse.

15 Statistisk sentralbyrå har demografiske opplysninger som menigheten kan være interessert i å få innblikk i med tanke på å være menighet for alle. En kan gå inn på <http://www.ssb.no/kommuner/> og vil da få tall på bosettingsmønsteret, befolkningstilveksten og innflyttingen, litt om utdanning, boforhold, helse- og sosialomsorg m.m. Dette kan være et utgangspunkt for å bli enda bedre kjent med de lokale forholdene. Kommunegrensene faller ikke alltid sammen med menighetsgrensene. Statistikken vil likevel gi en pekepinn.

Han forteller: – Byen og menigheten har de siste årene sett mange mennesker komme og gå. De aller fleste får avslag på sin søknad om permanent opphold. Flere av disse er kristne asylsøkere, som helt naturlig søker til det kristne fellesskapet her. Siden et fåtall nå får norskopplæring, gjør det kommunikasjonen ekstra vanskelig. Det betyr også at vi trenger å legge språklig til rette for at deres utbytte av gudstjenesten kan bli større. Men ikke minst er vi blitt klar over hvilke ressurser disse våre nye venner er for oss som menighet.

- Dersom du skulle gi noen gode råd til andre som ønsker å ta godt imot de fremmedkulturelle, hva ville du da si?

- Da må jeg faktisk si at vi har gode erfaringer med et tettere samarbeid med ulike kommunale etater, flyktningekonsulentene, frivillige organisasjoner med mer. Ved å vite om hverandres arbeid, ressurser og behov kan vi gi målgruppen en bedre oppfølging. Dernest har vi sett at en bevisst satsing på å være en åpen kirke for kristne fra andre deler av verden, beriker mer enn det krever. Det er ikke farlig for en menighet å være inkluderende.¹⁶

frå Taiwan:

Thomas Yu lever i ein samanheng der folk flest set kristendom i samanheng med opiumskrig og invasjon. Yu som underviser på eit teologisk seminar på Taiwan¹⁷ kom til eit seminar hjå Areopagos og delte erfaringane sine frå arbeidet med dialog. Han har erfart at ein «monolog-teologi»¹⁸ ikkje vert godt motteke. Gjennom dialog med buddhistar har han opplevd at fleire har ynskt å bli kristne. Dialogen har likevel ikkje blitt driven med ein skjult agenda. Thomas Yu driv dialog ut frå eit ynskje om å ha ei open, lyttande og audmjuk haldning til andre menneske sine troserfaringar. Han understrekar at audmjukskap ikkje er det same som veikskap. Ein audmjuk person kan vere sterk og ekte. Dialog bør i fylgje Thomas Yu førast med varsemnd, respekt, integritet og medkjensle. Gjer den det, vil det kome til eit punkt der partane kjenner seg så trygge at dei kan dele sine innarste overtydingar. Dialog er eit uttrykk for å vere open. Når vi er opne for Gud og våre medmenneske blir vi mottakelege for ny kunnskap, for utvikling, liv og håp.

¹⁶ Erfaringen er sakset fra intervju som ligger på Agder bispedømmes hjemmeside: <http://www.kirken.no/agder/nyhet.cfm?nyhetid=43040>

¹⁷ Thomas Yu har startet Research Center for Traditional Chinese Religions and New Religious Movements innenfor China Lutheran Seminary på Taiwan. Senteret assisterer kirker i Taiwan i det de går ut i en flerreligiøs sammenheng.

¹⁸ Monolog-teologi er en teologi som formes ut fra en enveis-forståelse av Bibel og kultur og som ikke blir til i samspill med mennesker i lokal-miljøet.

utfordring: Kyrkja er ein del av Guds misjon. Før kyrkjelyden kan vite kva den skal gjere, er det heilt grunnleggande at den veit kva den er. Å bli medviten om dette kan være ein lang prosess. Ein god metode i denne prosessen er å vere i dialog:

- med Bibeltekstar som handlar om kyrkja sitt vesen
- med menneske som tilhøyrrer ulike kulturar og nettverk

↪ *Paulus seier: «Eg vart som ein jøde for jødar og som ein grekar for grekarar. For alle har eg gjort alt for at Kristi nåde skal verte kjend...»*¹⁹

¹⁹ jfr 1.Kor 9,20 og 22

04 i et globalt fellesskap

«Gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler.»²⁰

Oppdraget Jesus gir, er å gjøre *alle* folkeslag til disipler, ikke bare lokalsamfunnet, men hele verden!

Det finnes menigheter over hele verden. Likevel er det fortsatt en utfordring for kirken å krysse geografiske og kulturelle grenser. Anslagsvis 1,5 milliarder mennesker som tilhører 7000 ulike folkegrupper, lever uten vitnesbyrd om evangeliet på deres eget språk. Når en tar evangeliet med seg inn i en ny kultur må en gjøre det med en bevissthet om at det ikke er ens egen kultur, men Guds forsonende og frigjørende budskap som skal bringes videre. Samtidig må en være forberedt på at møtet mellom evangeliet og en ny kultur utvider ens egen forståelse av evangeliet og forandrer en selv.

Menigheter er forskjellige fordi de vokser ut av ulike kulturelle jordsmonn. Dette er en berikelse, ikke et problem.

fra all verden:

fra Tana og Ecuador:

Tana menighet i Finnmark har et misjonsprosjekt som går ut på å støtte en grunnskole for indianere i Ecuador, hvor Normisjon er medspiller. *Jeg tror dette prosjektet vil engasjere folk i vår menighet, fordi det dreier seg om en urbefolkning som spesielt vår samiske befolkning vil kjenne seg i slekt med. Forhåpentligvis vil det også bringe med seg en positiv holdning til kirken blant samene gjennom å gi en ny dimensjon!* sier et menighetsmedlem i Tana.

fra Kristiansand:

«Reality!» er navnet på et ungdomsdiakoni-prosjekt i Agder og Telemark bispedømme. Cirka 100 ungdommer fra menigheter i Kristiansands-området deltar. Gjennom dette ønsker bispedømmerådet å utfordre menighetsungdom til å bruke av sine materielle og åndelige ressurser for å gjøre verden til et bedre sted for barn og ungdom i Kaliningrad.

Målet med turen er å etablere varige relasjoner mellom menighetsungdom i Norge og ungdom i Kaliningrad. I tillegg håper bispedømmerådet å vekke et diakoni- og misjonsengasjement blant ungdom som kan bane ny vei for menighetenes og misjons- og diakoniorganisasjonenes arbeid.²¹

fra Cuba og Grimstad:

Noe skjer når en barnekorleder fra Landvik får en idè om at barna i koret må se og oppleve noe mer enn den norske virkeligheten.

Frøydis Stubhaug har ledet barnekor i Norge i mer enn 20 år. Nede i en bølgedal kom Frøydis på at noe måtte gjøres for å hente ny inspirasjon. – Det må da vel gå an at vi også ser oss om etter venner i et annet land, slik voksenkor gjør, tenkte hun.

At menigheten i Landvik ved Grimstad fikk besøk av representanter fra den lille lutherske minoritetskirken på Cuba i denne tiden, ga Frøydis de nødvendige personlige kontaktene og dermed begynte snøballen å rulle, eller kanskje vi heller skulle si de cubanske rytmene å svinge.

21 Hentet fra hjemmesiden til Agder og Telemark bispedømme.

Med en spansk utgave av «Jesus elsker hver og en» i lomma dro Frøydis over for å møte nye venner og bli kjent med deres sang og musikk. I møte med menighetene i Santiago og Guantanamo forstod hun raskt at her var stor sangglede, kreativitet og menneskelige ressurser, men det skortet mye på penger.

Arbeidet med å utveksle norske og cubanske barnesanger ble startet. Profesjonelle norske og cubanske musikere tente på idèen. I dag lærer barnekor på Cuba seg å synge de samme sangene på spansk som barnekor i Norge lærer seg på norsk.²²

utfordring: Hvordan får kilder fra kirker i sør prege og inspirere menigheten deres? Har deres menighet et misjonsprosjekt? Hvis ikke, kontakt misjonskonsulenten i bispedømmet eller misjonsorganisasjonene. Hvis dere har et allerede, diskuter om misjonsprosjektet kan bidra mer til fornyelse av menighetslivet.

 hele kirken er sendt til hele verden

22 Skrevet av Randi Nordgaard-Hermstad, misjonskonsulent i Agder og Telemark fra 2001-2005

tilbake til kjelda:

*Herre,
du veit at vi elsker deg
og vi veit kva du ber oss om å gjere...
men for alle gongene vi har vore for travle,
for alle gongene vi har stengt hjarto for dine ord
eller vore halvhjarta og lunka
tilgje oss
Vi ber om den tilgjevande kjærleiken din
Førebud oss på din veg, Herre
lat riket ditt koma, lat viljen din råda*

*Herre, du kjenner dei gode intensjonane våre
og vi kjenner viljen din...
men hald oss tilbake lenge nok til å høyre på dei i naud
og til å lære av dei
og til å lære å kjenne våre eigne behov
Der vi trur vi er sende, gjer oss klare til å ta imot,
der vi har lyst til å undervise, gjer oss klare til å lære.
Førebud oss på din veg, Herre
lat riket ditt koma, lat viljen din råda*

*Herre, du kjenner våre djupaste ynskje
og vi kjenner visjonen for riket ditt...
Vi kjem til deg med dei tinga i livet vårt
som treng di forvandlande kraft:
Det som vi misbrukar eller neglisjerar,
det vi uvillig kvittar oss med,
det vi meiner ikkje er godt nok:
Inspirer og vekk oss opp så vi blir kjende med våre djupaste ynskje
Førebud oss på din veg, Herre,
lat riket ditt koma, lat viljen din råda*

*Herre, du kjenner potensialet vårt
men kva er målet ditt med liva våre?
I uvissa vår
og i kunnskapen om din truskap
førebud oss på din veg, Herre.
lat riket ditt koma, lat viljen din råda.²³*

23 Sjå fotnote 3

AMEN

kirken gjør det den er

05 den drømmer

06 den former en visjon

07 den velger framgangsmåte

08 den spør: hva bringer menigheten i bevegelse mot målet?

09 den holder fokus på det viktigste

05 den drømmer

- Jeg drømmer om en kirke som er sjenerøs, en kirke som gir mennesker plass til utfoldelse og kreativitet, en kirke som har medvandrere som ledere heller enn kontrollører/sjefer, uttrykker et menighetsmedlem i Tunsberg bispedømme.

Hvem kan «kunsten å være kirke»? Hvordan kan kirken gjøre det den er? Hva slags kirke gir rom for bredden og dybden, lokalt og globalt?

Det er lov å drømme – også på kirkens vegne. Drømmer er faktisk ganske viktige. De kan bringe oss i kontakt med det vi egentlig vil. Kanskje møter vi her – på dypet – Guds drømmer for vår menighet?

fra all verden:

frå Cæsarea og Jaffa:

Apostelgjerningane kapittel 10: «Ein dag ikring den niande timen hadde han eit syn. Han såg tydeleg at ein engel frå Gud kom inn til han og sa: «Kornelius!» Kornelius stokk til, såg fast på han og sa: «Kva vil du, herre?» Engelen svara: «Bønene og gåvene dine har stige opp til Gud og mint han om deg. Send no folk til Jaffa og hent ein mann som heiter Simon og har tilnamnet Peter. Han bur hjå ein garvar som heiter Simon og har eit hus nedmed sjøen.» Då engelen som tala til han, var faren bort, kalla han til seg to av tenarane sine og ein gudfryktig soldat, ein av dei som støtt var med han. Han fortalde dei kva som hadde hendt, og sende dei så av stad til Jaffa..»

I Jaffa sat Peter på taket til garvaren Simon. Der fekk han også ein draum. Synet og draumen var eit resultat av Gud sine planar for kyrkja si. Gjennom ein draum vart kyrkja ei verdensvid kyrkje. Gud synte Peter og Kornelius at evangeliet er for alle.

fra Tunsberg:

På to seminar fikk mennesker i Tunsberg bispedømme uttrykke de drømmene og lengselene de hadde om kirken. Mange av dem sa de aldri hadde hatt noe sted der de hadde fått lov å uttrykke dette før. De syntes dette var en god opplevelse og en bevisstgjørende prosess.

fra Bærum:

På hjemmesiden til Lommedalen menighet står drømmen om trosopplæring beskrevet slik:

Målet kirken har satt er at 70 prosent av årskullene skal delta i dåpsopplæring. Tenk på det! Det vil si at omtrent 90 prosent av de dømte barna skal delta i omfattende tilbud i kirkelig regi. Dette er svære greier. Bare de mest øvede i tankeflukt vil være i stand til å forestille seg hvordan dette vil bli. Kirken må vise evne til dristige drømmer nå! Mange vil få pustevansker av et så høyt tall som 70 prosent. Men vi må huske at det viktigste med dette tallet, er at det gir oss hjelp til å tenke bredde, ikke at vi skal gi oss en nitidig telling av prosenter i vold. Når det er satt et mål om å nå en så stor andel av årskullene, vil dette tvinge kirken til å måtte tenke annerledes.²⁴

24 Hentet fra: <http://www.lommedalen-menighet.no/trosoppl-reform.shtml>

Fra Ecuador:

Alliansekirken, et evangelisk kirkesamfunn som Misjonsalliansen samarbeider med, skal plante en menighet i Ecuadors slum.

De vil gi innbyggerne muligheten til å være med og forme kirken i nabolaget. Derfor går de fra dør til dør for å høre lokalsamfunnets ønsker og behov.

Innbyggerne påpeker mangel på skoletilbud og forteller at mange er analfabeter. Folk sliter med sykdommer og epidemier.

- Kirken skal være lokalsamfunnets. Den skal bli en kirke som de selv er med å utforme, forteller kirkearbeider Jorge Pluas.

- Den nye kirken i Flor de Bastion skal være for alle. Den skal bli et sted hvor alle føler seg hjemme. Den diakonale profilen skal fremheves slik at kirken og dens medlemmer kjennetegnes ved sin kjærlighet og omsorg for andre, avslutter en engasjert Jorge.²⁵

utfordring: Drømmer må uttrykkes for å få liv – på den ene eller andre måten. De som uttrykker drømmene har kanskje også lyst til å være med og oppfylle dem? Gi rom for drømmer! La mennesker sette ord på hva slags menighet de lengter etter.

en drøm

- ❖ kan være en lengsel
- ❖ kan være et syn fra Gud
- ❖ kan uttrykke det en ønsker mest
- ❖ kan gjøres til virkelighet
- ❖ krever ærlighet
- ❖ krever mot
- ❖ krever tålmodighet

25 Hentet fra Misjonsalliansens hjemmeside: <http://www.misjonsalliansen.no/index.cgi?art=9410&menuitem=151>.
Tekst: Oddvar Bjerkreim

06 den former en visjon

En visjon sier ikke noe om hva som skal gjøres, men er et klart bilde av det man drømmer om. Å ha en visjon er å vite hvor en skal.

En visjon motiverer til handling. Motivasjon er dannet av motiv, noe man ser for seg, og kommer fra det latinske ordet *motivus*. Det betyr: som setter i bevegelse. Manglende motivasjon skyldes ofte manglende eierskap og manglende anerkjennelse. Derfor fungerer den visjonen best som flest mulig har vært med å meisle ut. Visjonen samler menigheten ved å skape en opplevelse av «felles sak» og medansvar. Visjon leder til misjon.

«Hvor fagert det er når den som bringer gledesbud, kommer løpende over fjell, melder fred og bærer godt budskap, forkynner frelse og sier til Sion: Din Gud er konge!»²⁶

fra all verden:

fra Oslo biskop:

Biskop Ole Christian Kvarme uttrykker sin visjon for kirken slik: «Min kirkevisjon er korsformet. Fellesskapet i kirken skal ha en vertikal dimensjon som går i høyden og er forankret i samfunnet med Gud, og som går i dybden i våre liv og i troens fellesskap med hverandre, og den skal ha en horisontal dimensjon med en folkelig bredde som er inkluderende og som gjennomsyrer lokalsamfunnet.»²⁷

frå Bryne:

I samband med søknader om midlar for trusopplæring har fleire kyrkjelydar forma ein visjon for arbeidet sitt. Bryne har fylgjande visjon: «Den opne famns kyrkje».

Denne visjonen har hjelpt dei til å formulere både ei målsetjing og ein handlingsplan saman med kyrkjelydane i Time og Undheim.

Målsetjinga deira lyder slik: «Hjelp til å leve som kristen inneber rettleiing og hjelp til å sjå heile sitt liv i lys av den kristne trua. Det dreiar seg ikkje berre om ei undervisning om det kristne livet, men å leve i ein fellesskap der ein sjølv kan bidra og få erfaringar om modellar for praktisk kristenliv.» Ut frå målsetjinga har dei laga ein handlingsplan.

fra Notodden:

I Notodden er det formet en visjon i form av «kirke-blues». Ravn Karsrud, misjonsleder (og kapellan) i Notodden beskriver den slik:

- Denne sangen er ikke akkurat noe eksempel på stor poesi, men et uttrykk for noe av all den entusiastiske hjemmesnekring som foregår hver dag i våre menigheter. Ta den også som en personlig kjærlighets-erklæring. For det er den:

27 Hentet fra internett siden: www.enebakk-kirken.no/visitasforedrag.pdf

Vi sitter her ved Heddalsvannet – byen er ikke gammel.

*Den har ei framtid foran seg, befridd fra masse skrammel.
Ei funkiskirke med turbin, en Åndens kraftstasjon.
En by med gnist – en by i blått – her har vi vår misjon!*

*For Gud har mer å gi!
Og det har også vi!
Et drømmested for byen vår, er det vi vil at kirken vår skal bli!*

... slik fortsetter sangen og forteller om gamle Anna med rullesparken sin, alpha-grupper, dialog, nye gudstjenesteformer, Bamse Bull og konfirmanter m.m. Les hele sangen på nettstedet til Menighet i bevegelse under INNSPILL: www.kirken.no/misjon

utfordring: Det er en lederoppgave å hjelpe menigheten å oppdage sin visjon, identifisere ressursene og hele tiden se menighetens liv i lyset av den felles visjonen. Hvis menighet deres allerede har en visjon er utfordringen: Hjelper visjonen menigheten til å være misjonerende? Eventuelt: Hvorfor ikke? Hva hindrer?

en visjon

- ❖ bør være lett å huske
- ❖ kan være en sang
- ❖ kan bli til på et «visjonær-møte»
- ❖ staker ut en kurs
- ❖ motiverer
- ❖ styrker felleskap og samhandling
- ❖ må hele tiden holdes opp som et spill for arbeidet for å se om det gir gjenkjennelse

07 den velger framgangsmåte

«Ite missa est!» Dette er avslutningsordene i kirkens gamle liturgi og ordrett betyr det: «Gå, det er sendelse!» Det er ordet missa som har gitt gudstjenesten navnet messe samtidig som det betyr utsendelse. Så nær er forbindelsen mellom gudstjeneste og misjon.

Når menigheten former en visjon, kan det være at den ser det misjonale i det den allerede gjør, for eksempel det å feire gudstjeneste. Men det kan også være at den oppdager det som er forsømt og derfor leter etter en framgangsmåte for å endre kursen.

Hvordan kan alle dømte få frimodighet til å se på dåpen som en innvielse til tjeneste? Hvordan kan mennesker høre evangeliet som et godt budskap? «Kirken er forpliktet på å vitne om sin tro på Jesus Kristus som Sannheten. Den kan ikke påtvinge andre evangeliet, men den har innflytelse på hvordan de forstår det gjennom måten den deler det på.»²⁸

28 Sit. fra «Et prosessdokument om dialog», s.3. Areopagos, oktober 2005

fra all verden:

fra Hasvik:

I Hasvik i Finnmark har det vært et mål å gi kirken tilbake til folket. Det var lenge et gedigent gap mellom befolkningens religiøse behov og kirkens regulære tilbud. Når en opplever gudstjenester med null i frammøte og nattverd uten en eneste nattverdgjest, er det på tide å tenke nytt. Prest Paul Skuland sier at det de har gjort er å endre måte å jobbe på. De har satsset på en modell som bringer hele befolkningen i kontakt med kirken. De fikk tillatelse fra biskopen til å legge om virksomheten radikalt. To ganger i året har de kirkeuker på hvert av de tre tettstedene i bygda. Når det er kirkeuke, oppholder alle kirkelig ansatte seg på stedet hele uka. Under kirkeuka besøker også presten arbeidsplassene i bygda og holder forbønn for virksomheten, arbeiderne og familiene deres. – Det er ikke mange som har erfaring med å tilby bønn på arbeidsplassen. Til å begynne med var dette litt uvant for begge parter, men det ble lettere allerede andre gang. Jeg tar alltid på meg prestekjole, og vi gjør det helt enkelt: synger en kjent salme, har en forholdsvis lang forbønn, ber Fader Vår, synger en salme til og lyser velsignelsen, forteller Skuland.²⁹

frå Hareid:

Her i Hareid kyrkjelyd har vi definert ei målsetjing og ein strategi (skildring av korleis målet kan nåast). Med utgangspunkt i visjonen har vi mått tenkje gjennom kva vi vil med trusopplæringa vår.

Visjon: Vi ynskjer at kyrkjelyden skal få vere:

DØROPNAR – som gjer Jesus Kristus og det kristne verdsbiletet til ein del av barnet si verd,
VEGVISAR – der ein går saman og lærer å kjenne og å leve saman med den treeinige Gud,
MEDVANDRAR – der den enkelte får kjenne at ein er likeverdige lem på Kristi lekam, ved at ein er sett, eins stemme er høyrd og eins evner er verdsette og til nytte.

Målsetjing: Vi ynskjer at alle døypte etter sin føresetnad skal vere delaktige og verdsette i eit tenande fellesskap som blir bore og er berer av evangeliet

Skildring: Så fylgjer ei skildring av korleis målet kan nåast.³⁰

29 Sakset fra Kirkeaktuelt nr.3, september 2005, 29.årg.

30 Hentet fra hjemmesiden til trosopplæringsreformen: <http://www.kirken.no/storstavalt/index.cfm?aktivtoppid=39687&aktivsubid=39760>

fra Madagaskar:

Hvorfor mener du at kirken på Madagaskar er misjonerende? Bjørn Eddy Andersen som er misjonær på Madagaskar for Det Norske Misjonsselskap fikk dette spørsmålet og svarte:

Fordi:

- ❖ den har en uttalt målsetting om å gå ut med evangeliet til de strøk av øya hvor det ikke er noen menighet eller hvor Guds rike er ukjent
- ❖ den setter konkrete tiltak i gang for å komme inn i de områder hvor det ikke er noen menigheter
- ❖ vi ser at enkeltpersoner – både kvinner og menn – bruker fritid og tid til å dele evangeliet i form av besøk, samtale, møter og samlinger
- ❖ vi ser at folk gjennom forkynnelsen kommer til tro og møtet med evangeliet skaper en begynnende endring i deres liv
- ❖ enkelte menigheter har evangelisering som en del av sin samlede strategi
- ❖ utfordringen: «Del evangeliet!» lyder fra prekestoler som en naturlig del av både preken og menighetens liv
- ❖ det på flere av kirkens læresteder og verksteder for utdanning inngår som en naturlig del av det teoretiske og praktiske undervisningsprogrammet hvordan en kan dele troen med andre

hva gjøres i deres menighet for å gå ut til alle, lokalt og globalt?

Dette var et av spørsmålene *Menighet i bevegelse* ba om svar på. Det har kommet inn mange gode tips på hva slags lokale målsettinger en kan sette seg for at evangeliet kan gjøres tilgjengelig for alle. Fra Strømsgodset menighet fikk vi dette svaret som viser at det mange vil kalle vanlig menighetsarbeid også er misjon:

fra Strømsgodset:

Strømsgodset menighet driver misjon lokalt ved å:

- ❖ sende en brosjyre: «Dette er din kirke» med velkomstbrev til alle nyinnflyttede.
- ❖ oppdatere og informere om hjemmesiden: www.stromsgodset-menighet.net hvor alt som foregår i menigheten skal stå.
- ❖ gi ut menighetsblad seks ganger i året. Bladet ligger også på nettsiden. Frivillige deler ut bladet.
- ❖ legge til rette for større deltakelse i mini-barnespel.

- ❖ samarbeide om kjøpesentergudstjeneste på Gulskogendagene og i forbindelse med Elvefestivalen. Invitere tidligere søndagsskoledeltagere, feire aktivt jubileer hvor kor og korps deltar. Prøve å få tak i 50-års konfirmanter.
- ❖ invitere til fire-årsbok både vår og høst.
- ❖ sende ut brev med tilbud om samtale og invitasjon til «tirsdagstreff» til alle pårørende ved dødsfall. Pårørende inviteres også til gudstjeneste Allehelgensdag.
- ❖ ved enkelte dåpsgudstjenester invitere naboer via «nabovarsel om dåp». Erfaringen viser at det ikke er mange naboer som kommer i kirken, men tiltaket har blitt positivt mottatt som en «bli kjent med naboen»-anledning.
- ❖ vår og høst arrangere flaskeinnsamling eller andre tiltak til inntekt for orgel. Alle husstander får besøk og blir dermed bevisst at de bor i en menighet som er aktiv.
- ❖ oppfordre til givertjeneste for å lønne en ungdomsarbeider.

Globalt:

- ❖ Menigheten har misjonsprosjekt. Dette fornyes hvert 3.år. Prosjektet omtales jevnlig i menighetsbladet. Det er innsamlingsbøsse i våpenhuset og permanent utlodning i menighetscenteret, samt fire kirkeofringer og en stor misjonsfest i åpenbaringstiden.
- ❖ Misjon tas jevnlig med i kirkebønnen. Ved ofringer til misjonsformål prøver vi å få representanter fra organisasjonene til å komme og orientere.
- ❖ Prestene og diakonen er medlemmer av til sammen fire misjonsorganisasjoner. Dette virker positivt inn på misjonsengasjementet i menigheten.

utfordring: Velg en konkret framgangsmåte for hvordan menigheten kan leve etter sin visjon.

 man kommer ikke til målet uten å kjenne veien

08 den spør: hva bringer menigheten i bevegelse mot målet?

Magnus Malm spør i en av sine bøker: «Hvordan skaper man en bevegelse?» og svarer: «Ved å være stille»³¹

Misjon blir lett oppfattet som en ekstra byrde, en oppgave som passer best for de med «brennende hjerter.» Lykkes man best hvis man gjør mest mulig? Det er ikke sikkert. Å sitte helt stille, tømme hodet, åpne hjertet og la Gud fylle på med sine gaver, sin kjærlighet, tilgivelse og den utrustning han ser hver enkelt trenger... det er å la seg bevege av Bevegeren.

Alle møter mellom Gud og mennesker setter noe i bevegelse. Det er erfaringen av at Gud griper inn i menneskenes liv som setter kirken i bevegelse.

«Ha ingen uro, ingen bekymring, alt du behøver har du i Herren.»³²

³¹ Magnus Malm (svensk forfatter og åndelig veileder): Under mandeltreet, s.46.

³² Sang fra Taizé

fra all verden:

fra Oslo bispedømmes ungdomsarbeid:

Merete Lien Utaker, misjonskonsulent, og Tonje Kristoffersen, ungdomskonsulent, arrangerte Påfyll-2004 med temaet: Få for å gå. I rapporten fra arrangementet stod det blant annet:

Vi møter ulike holdninger til misjon i menighetene. En måte å fronte fordommer, resignasjon og uopdatert misjonskunnskap på, er å fokusere på at vi har fått noe som er så ufattelig bra at vi bare *må* gi det videre! Hva var det disiplene FIKK, som gjorde at de GIKK?

I en storbyjungle av aktiviteter, måles vår verdi ofte ut fra hva vi presterer og oppnår. Vi erfarer at de som jobber med ungdom i menighetene er som «forbruksvarer» å regne. De holder et høyt tempo noen få år, men mange har møtt veggene. Man gir hele seg, men blir kun bekreftet og sett når man kan vise til resultater.

Dette handler til dels om at mange kirkelig ansatte ikke har kapasitet til å følge opp den enkelte ungdomsarbeider. På denne bakgrunn ønsket vi å arrangere weekender for ungdom med tema: FÅ for å GÅ! Vi formulerte følgende målsetninger:

Målsetninger

- ❖ Vi ønsker å se mer av hvem *Jesus* er, og oppleve å bli sett av ham
- ❖ Vi ønsker å oppleve å være en del av et *fellesskap* hvor vi kan:
 - ha det gøy
 - slappe av
 - få veiledning
- ❖ Vi ønsker å skape økt *forståelse* for hva misjon er og hva det innebærer for den enkelte

hva fremmer en misjonal bevegelse i norske menigheter?

Spørsmålet ble sendt ut av *Menighet i bevegelse* fordi vi ville ha ulike innspill på dette. En erfaring kom fra Egersund:

fra Egersund:

Eigerøy menighet svarte slik:

Visjoner og verdier hjelper oss å holde fokus. Vi prøver å trekke i samme retning og ligge litt i forkant.

Dersom en sliter noen ut i dette arbeidet, kan det føre til uenighet, likegyldighet og at en blir stående stille. Utfordringen blir derfor å også fokusere på hvile og påfyll, ikke bare aktiviteter, nye tiltak og masse gode planer.

frå København:

Ole Skjerbæk Madsen, misjonsprest i Areopagos, har mange års erfaring som kyrkjelydsprest i Betlehems kyrkja i København. Då han kom var det berre 10 personar som kom til gudsteneste kvar søndag. Laurdag kveld starta han med kveldsong i kyrkja. Den hadde som primært føremål å be for gudstenesta søndag. Etter kvart fekk han starta ein bønnekrets innan kyrkjelydsrådet også. Bøna leia naturleg over til evangelisering. Evangeliseringa har i alle år hatt preg av å vere heile kyrkjelyden si sak. Dette var også tilfellet då dei starta ei gudsteneste med bøn for sjuke. Dei annonserte gudstenesta i kommunale organ. Alt første kvelden kom det så mange at nokre måtte gå heim att, det var ikkje plass til alle. Over 100 menneske bad om forbøn, men ikkje alle var i stand til å kome til kyrkja.

Samtidig kom det ein ung gut og lurte på om han kunne få bruke kyrkja til ein bønnekrets. Han hadde spurt menneske på gata om trua deira og samla ei lita gruppe rundt seg gjennom dette. Gudstenestekulturen passa dei ikkje, men dei fekk vere med og lage egne gudstenester der dei inviterte rockegrupper til å spele. For å bevare alle dei som kom, starta dei cellegrupper i kyrkjelyden. Dei trena opp dei unge til sjølv å leie desse. Kyrkjelyden vaks enormt.

Tilveksten bestod av folk som ikkje tidligare hadde definert seg som kristne. I dag kjem gjennomsnittleg 130 søndag føremiddag.³³

utfordring: *Personleg:* «Øv deg i å leve nær Gud kvar augneblink, gjennom alt som hender og i alle du møter. Dette er heilaggingas vakreste veg. Gje Gud dine augneblinkar, og du har rørt ved eva.»³⁴ *For kyrkjelyden:* Kva gjer de i dykkar kyrkjelyd for at menneske skal bli leia av Leieren?

↳ «Eg vil lære deg og vise deg den vegen du skal gå. Eg let auga mitt kvile på deg og gjev deg råd.»³⁵

³³ Informasjonen kommer fra intervju med Ole S. Madsen som finnes på hjemmesiden til Menighet i bevegelse, se: www.kirken.no/misjon

³⁴ Sit. Martin Lønnebo: «Veveren» s. 28

³⁵ Salme 32,8

09 den holder fokus på det viktigste

Den gode hyrde forlater de 99 sauene for å finne den ene. Det menigheten gjør i møte med hvert menneske er det viktigste. Misjon handler ikke om tall, men om den enes mulighet til å bli funnet av Gud. Når menigheten lytter til folk og til Gud, skjer det noe med menigheten. Den tenker ikke som den hjemmевærende sønnen: «Du skulle ha vært som meg,» men er selv villig til å forandre seg for å gi rom for flere.

En menighet er ikke statisk. Den endrer seg hele tiden. Den er i tillegg til for at Gud gjennom den kan skape en positiv forandring i menneskers liv. Menigheten må derfor hele tiden spørre: «Hva er vår misjon?» og holde fokus på det.

fra all verden:

fra Nepal:

I Nepal er hinduismen statsreligion. Tibetmisjonens virksomhet i Nepal er knyttet til den internasjonale tverrkirkelige samarbeidsorganisasjonen United Mission to Nepal (UMN). Den ble til på grunnlag av en avtale med regjeringen som sier at utenlandske misjonærer skal arbeide som fagfolk i prosjekter som myndighetene har godkjent. Avtalen forbyr å lokke eller narre noen til å bli kristne ved å gi dem arbeid, penger eller andre fordeler. Etter lovens bokstav er det forbudt å skifte religion og straffbart å bevirke at andre skifter religion. I de senere år har politiet vært mindre aktive med å følge opp disse lovene.

Dermed kom kristne nepalere fra India inn og bygde opp de første små menighetene i Nepal. Men etter hvert begynte nepalerne i Nepal selv å stifte menigheter med Apostolenes Gjerninger og Peter og Paulus som forbilder. Mange fikk som «dåpsgave» et år i fengsel fordi det er forbudt å skifte religion.

Menighetene ble gode omsorgsfellesskap. De startet besøkstjeneste i fengslene. Forbønnstjenesten var og er sterk og omfatter etter hvert ikke bare kirkens egne folk, men også hele nasjonen. Dette er særlig viktig i dag da landet sliter med politisk uro som grenser til borgerkrig.

Gjennom motgang og forfølgelse har kirken i Nepal i de senere år vokst seg stor og selvstendig – ganske uavhengig av utenlandske kirker og misjonsselskaper.³⁶

fra en svensk biskop:

Martin Lønnebo skriver i sin bok *Veven*: «Se det store i det lille. Se etter Kristus i den ene. Gi dine «filler» til Gud slik at han kan veve et fint bilde av dem. Ha den tilliten til ham at han kan det. Kok en god grøt til frokost. Let etter plagg barna ikke finner. Ta del i dine arbeidskollegers gleder og sorger. Legg ut mat til fuglene. La dine egne gleder og medlidenheter slippe til. Be en bønn for en mormor på sykehuset. Gjør alt som kreves i løpet av dagen.»³⁷

36 Skrevet av Odd Hoftun fra Tibetmisjonen

37 Martin Lønnebo, s.27 i *Veven*.

utfordring: «Gjør det lille du kan der hvor Gud har deg satt.»³⁸

↳ *om du står i samme høyde som dem som ikke teller, kommer du til å ane hva det er som teller.*³⁹

38 NoS 748

39 Anonym. Hentet fra Martin Lønnebo, Veven, s.7

tilbake til kjelda:

*Livets Gud
du kallar oss alltid
til å fylgje deg inn i framtida
inviterar oss til nye vågestykke,
nye utfordringar,
nye måtar å vise omsorg på,
nye måtar å røre alle sine hjarto på.
Når vi ottast det ukjende, gje oss mot.
Minn oss på at du ikkje ville kalla oss
dersom du ikkje trudde på oss.*

*Når vi er trøytte
eller vonbrotne over måten ting skjer på,
minn oss om at du kan skape forandring og von
ut av dei mest vonlause situasjonar.⁴⁰
Amen*

40 Sjå fotnote 3

kirken legger til rette for å gjøre det den er

- 10 hvorfor gjør ikke kirken det den er?
- 11 slipp menigheten løs, det er vår!
- 12 menigheten virker magnetisk
- 13 menigheten går ut
- 14 lederrollene kan forandres
- 15 nye menighetsformer

10 hvorfor gjør ikke kirken det den er?

Det er ikke sikkert kirken skal gjøre så mye. Kanskje skal den ganske enkelt leve ut det den er. «Vi kan ikke skape liv, det kan bare Gud. Men vi kan velge å motarbeide det eller å samarbeide med det. Å samarbeide med livet betyr å lytte seg inn på det, skape plass, støtte og verne.»⁴¹

For en misjonar menighet betyr dette å lytte til hva mennesker i dag er opptatt av og ta det på alvor. Når for eksempel ungdom sier de ønsker voksne som er til stede heller enn kule arrangement, lytter menigheten til det?

Ungdommens kirkemøte 2005 mente at kirken er misjonerende gjennom dialog, deling og nærvær. Hver enkelt menighet kan legge til rette for dette. Det gjør den når den lytter til Gud og mennesker, deler ord og liv og våger å være nær i menneskers sorger og gleder.

41 Magnus Malm: «Under mandeltreet» s.88

fra all verden:

fra ungdommens kirkemøte 2005:

Jesus utfordrer kirken til misjon i form av en befaling om å døpe og lære: «Gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler...» (Mat. 28,18-20). Guds kjærlighet er utgangspunktet for misjon. Slik Gud elsker oss, sendes også kirken ut for å elske. Mye i verden er brutt og ødelagt. Det gjelder både forholdet mellom mennesker og Gud, mennesker i mellom og menneskers forhold til skaperverket. All gjenopprettelse er Guds gode hensikt med misjon. Gud ønsker at mennesker skal få del i sitt rike og forstå mer og mer av hva dette riket gir del i. Derfor må evangeliet forkynnes for alle gjennom dialog, deling og/eller nærvær. Dette oppdraget gjelder hele kirken og overalt.

- ❖ Med *dialog* mener vi en samtale mellom likeverdige partnere. En vellykket dialog innebærer ydmykhet, åpenhet og villighet til forandring. Dialog kan også foregå mellom Gud og mennesker.
- ❖ Med *deling* mener vi å fortelle om det Jesus har gjort og stadig gjør for oss.
- ❖ Med *nærvær* mener vi et fellesskap som er solidarisk og viser omsorg for hvert enkelt menneske. Gjennom nærværet er vi lys og salt for andre.

fra Etiopia:

Knud Jørgensen, direktør i Areopagos, har opplevd en kirke som vågde å dele tro og liv, smerter og gleder og som han tror vi kan hente viktige impulser fra:

- Jeg opplevde kirken i Vesten som en kirke i villrede da jeg kom tilbake fra Etiopia der jeg hadde arbeidet i mange år, først for Det Lutherske Verdensforbund og siden for Kirkens Nødhjelp. Kirken i Vesten levde i troen på fortiden, men begynte å se at fortidens metoder ikke fungerte i nåtiden. Febrilsk lette vi etter nye modeller og tiltak og noen av tiltakene var gode, men de gikk ikke dypt nok. Hvor fantes det gode modeller til inspirasjon og korrektiv? Erfaringene fra Etiopia ble viktige for meg.

Det finnes i Sør verdier som vi i Nord ikke kan klare oss uten:

- fellesskap i stedet for individualisme, nøysomhet i stedet for fråtseri, tjenestevilje i stedet for egoisme, kreativitet i stedet for kopiering osv. Mine tidligere etiopiske studenter har lært meg å tenke etikk med livet som sentrum. I mitt eget liv har dette blitt en bagasje av erfaringer, bilder og sterke følelser:

- ❖ erfaringer av etiopisk omsorg og forbønn under egen sykdom
- ❖ gjestfrihet og måltidsfellesskap fylt med glede og latter midt i elendigheten
- ❖ trofasthet og vennskap som ikke ble borte ved neste korsvei

Jeg tror at det å se på Sør og Øst som en kilde og kraft avspeiler en lengsel hos oss i Nord etter et liv i etterfølgelse og tjeneste. To-tredjedelsverdenen har mye å bidra med i forhold til det å være misjonale menigheter. Det de har å bringe er ikke misjonsromantikk eller solstrålefortellinger, men dype forvandlende impulser. Kirken i Sør kan både danne basis for en meningsfylt kritikk av kulturen vår og bli en kilde og kraft til å gjenfinne medmenneskeligheten her i Nord.⁴²

frå England:

«Building Bridges of Hope» (byggje bruer av håp) er eit prosjekt i Storbritannia som hjelper kyrkjelydar til å vere misjonale. Dei tilbyr ein medvandrar som kan gå saman med kyrkjelyden og vegleie utanfrå. Gjennom prosjektet sitt har dei erfaring for ein viss skepsis i kyrkjelydane for ein vegleiar som kjem utanfrå. Kvifor denne skepsisen? spurde Martyn D. Atkins⁴³. Nokre av svara hans finn du her:

- ❖ *Kanskje pga av Martin Luther?*
Han understreka gong på gong at menneske ikkje kan gjere noko av seg sjølv, det er Gud som må gjere det -.
- ❖ *Kanskje pga Rick Warren* (forfattaren av den mest selde boka om kyrkjelydsvekst i USA)
Folk er skeptiske til metodar som luktar av ein magisk formel
- ❖ *Kanskje pga Zigmunt Bauman* (kjent sosiolog)
«Dei som hevdar å kjenne sanninga er også mistenkelege.»
- ❖ *Kanskje pga. av Donald Mc Gavran?* (Kyrkjevekst-tankens far i Amerika)
Han har fått folk til å spørje: – Sosiale undersøkingar som kriteria for teologi – fører ikkje det til ein marknadsstyrd kyrkje? Å bruke språket til marknadsøkonomien i misjonssamanheng er som å bruke ein bokseopnar for å skrelle ein banan. Språket som inneheld ord som mystikk og heilagdom er avgjerrande for kyrkja.

42 Hentet fra artikkelen: Vinden blåser fra syd og øst: Mission og fornyelse v/Knud Jørgensen.

43 rektor på Cliff College i England, prest og doktor theol.

- ❖ *Kanskje av di Alice Mann har rett? (Engelsk prest og forfattar)*
Ho har nettopp gitt ut ei bok om kyrkjelydens naturlege livssyklus. Ho seier at å fornye kyrkjelyden er vanskeleg. Men di raskare du forstår at den held på å falle utfor eit stup, di lettare er det å hindre at det skjer. Kyrkjelydane har ein tendens til å invitere menneske inn etter at båten har gått. – Vi har prøvt alt, det verka ikkje, seier dei, men har i røynda ikkje prøvt noko som helst. Kyrkjelydane oppfører seg som par som søker vegleiing etter at dei har bestemt seg for å skiljast.
- ❖ *Sannsynlegvis på grunn av lokal samanheng*
Det er ei ny vektlegging på det lokale. Så kven snakkar personen utanfrå på vegne av? Han/ho har ikkje noko forhold til den lokale kyrkja. Viss berre dei lokale er ekspertane, kva er vitsen med å invitere inn ein utanfrå?
- ❖ *Definitivt ikkje pga. vegen til Emmaus*
Kristus
 - går ved sida av læresveinane i deira leiting og resignasjon
 - trøystar heller enn å blåse i fillebitar
 - blir den framande som blir invitert inn

utfordring: Er det ei vegring i kyrkjelyden din mot å be om hjelp utanfrå? Kven skal de be om hjelp? Trengst det nokon medvandrarar i norske kyrkjelydar? Korleis kan din lokale kyrkjelyd legge til rette for misjon gjennom dialog, deling og nærvær?⁴⁴

 *menneska burde ikkje tenkje så mykje på kva dei skal gjere, dei burde heller tenkje etter kva dei skal vere*⁴⁵

44 jfr. protokollen fra Ungdommens kirkemøte 2005, sak 05/05: En misjonerende kirke

45 Sit: Eckhart. Hentet fra Martin Lønnebo: Veven s.7

11 slipp menigheten løs, det er vår

Menigheten sendes hver søndag ut ved gudstjenestens avslutning: «Gå i fred. Tjen Herren med glede.» Alle døpte sendes til familier, nabolag, vennelag og arbeidsplasser for å gi videre med ord og handlinger det de selv har fått del i. Men misjon handler ikke bare om å gi noe videre. I det man gir, mottar man noe selv. I møter mellom mennesker forandres alle som deltar. Gud er å finne i disse møtene!

Når våren trenger seg opp av asfalten i form av en sped spire åpenbares både en enorm kraft og en ny mulighet. I enhver menighet ligger det også en enorm kraft og nye muligheter, begge deler gitt av Den Hellige Ånd, Skaperen av det nye liv. Den Hellige Ånd har utrustet menigheten med ulike gaver. Rike gaver venter på å bli tatt i bruk. Å slippe folk til med sin kreativitet, sine evner og egenskaper, er å gi rom for Guds gjerninger.

«Dere skal gå ut og springe som kalver når de slippes ut av fjøset.»⁴⁶

46 Mal 4,2b

fra all verden:

fra Sarpsborg

Det er et problem i flere av Den norske kirkes menigheter at verken prester eller daglige ledere har kapasitet eller tid til å engasjere de som ønsker å gjøre en innsats i menigheten. Utover de som deltar fast i barne-og/eller ungdomsarbeid eller som tekstlesere og forbedere, spørres det i mange tilfeller ikke etter mer. I Sarpsborg prosti utdanner de mennesker i menigheten til å forrette begravelser og følge opp de eller den som har mistet noen som stod dem nær. I det disse er i stand til å ta bort litt av arbeidsmengden for prestene, får prestene tid og ressurser til å drive annet menighetsarbeid.

fra Tunsberg – se neste side.

utfordring: Hvordan kan deres menighet skape en kultur for fellesskap og frivillighet?

I en misjonerende kirke er alle lemmer i funksjon

10 BUD
i møte med frivillige medarbeidere
i Tunsberg bispedømme

1. **VÅG Å UTFORDRE ALLE TIL FRIVILLIGHET**
Gi frivillige tilhørighet til den kirke de er døpt inn i. Tenk aldri om noen at de ikke ønsker å bli spurt. Det er bruk for alle. De fleste av dem som ikke har oppgaver, er aldri blitt spurt.
2. **VÆR OPPFINNSOM I VALG AV OPPGAVER**
Spør frivillige om hva de har lyst til og bruk for. Egne behov skaper engasjement. Engasjement skaper forpliktelse. Spør gjerne om oppgaver dere vet frivillige har kompetanse på eller om konkrete oppgaver menigheten trenger å få løst.
3. **DREP ALDRI FRIVILLIGES INITIATIV**
Møt ingen med ordene: «Dette har vi prøvd før» eller «Hos oss pleier vi å...»
4. **LA IKKE EN FRIVILLIG BLI STÅENDE ALENE**
Sørg for opplæring, oppfølging og veiledning av frivillige.
Ikke gjør selve oppgaven for dem.
5. **GI FRIVILLIGE REELL INNFLYTELSE OG ANSVAR**
Stol på de frivillige og våg å slippe egne oppgaver! En frivillig medarbeider er ikke den ansattes hjelper, men en som gjør fullverdig tjeneste i menigheten.
6. **GI FRIVILLIGE AVGRENSEDE OG TIDSBESTEMTE OPPGAVER**
Legg vekt på tydelige avtaler og forventninger. Skriv gjerne «kontrakter».
7. **AVKLAR HVEM SOM HAR ANSVAR FOR FRIVILLIGE.**
Opprett gjerne et «frivillighetsutvalg» sammensatt av ansatte og frivillige.
8. **SKAP KLIMA OG FELLESSKAP FOR FRIVILLIGHET**
Gi frivillige anerkjennelse, omtanke, ros og kredit for innsats.
Skap gode rutiner for å samle, takke og feire frivillige.
9. **SYNLIGGJØR FRIVILLIGE I MENIGHETEN**
Presenter arbeidsgrenene og de frivillige i gudstjenesten, menighetsblad, på årsfest osv.
Innsett/be for frivillige under gudstjenesten og utsted kompetansebevis eller attestasjon for frivillig innsats.
10. **LÆR NAVN PÅ DE FRIVILLIGE**
Før kartotek over frivillige så ingen blir glemt.

12 menigheten virker magnetisk

Magnetisme har evne til både å tiltrekke og frastøte seg objekter. Hva skal til for å gjøre en menighet tiltrekkende? Språkbruk, holdninger og måten vi møter hverandre på er avgjørende. Mennesker på leting etter fellesskap lytter både med øyne, ører og følelser.⁴⁷

Det som gir følelsen av tilhørighet kan være forskjellig fra menneske til menneske. Og fellesskap er ikke noe man kan skape, man kan bare legge til rette for det. Det kan oppstå når en tilpasser form og innhold til deltakerne, gir alle lik verdi, lar alle få vite at de kan bidra med noe og gir rom for å prøve og feile. Et godt fellesskap eksisterer når alle får delta slik de ønsker.

En menighet som har satt ord på sine drømmer, kjenner til hva mennesker lokalt ønsker av menigheten sin. Kanskje kan ikke menigheten oppfylle alle drømmene. Kanskje er noen av drømmene felles. Når en blir kjent med folks ønsker for menigheten vil en sannsynligvis oppdage at det er mange måter å legge til rette på for at menigheten skal virke tiltrekkende.

47 Jfr. boken til Joseph R. Myers: *The Search to Belong*. 2003

fra all verden:

fra Lørenskog:

Skårer menighet i Lørenskog legger til rette for opplevelse av tilhørighet gjennom å gi ulike tilbud til konfirmantene sine. Konfirmantene kan velge mellom sommerleir, vinterleir og weekend. For leirkonfirmanter foregår det meste av undervisningen på leiren. – Vi blir veldig glad i ungdommene og får gode relasjoner til dem, sier kateketen Monika Skaalerud. Hun og 11 andre ledere og miniledere hadde ansvar for sommerleiren. De delte konfirmantene i grupper og brukte god tid på å samtale og bli kjent.

Konfirmantgruppene lagde seg hver sin lille postkasse. Oppi der kunne alle legge lapper til hverandre med positive tilbakemeldinger og oppmuntrende ord. Lederne var flinke til også å skrive bibelvers og «Gud elsker deg» og lignende. Dette skapte en god atmosfære. Mange konfirmanter fortsatte i ungdomsklubb og på minilederkurs. Selv har Monika en gruppe for åtte jenter som har opplevd en sterk forvandling i livet sitt. Jentene møtes en gang hver fjortende dag, og da snakker de om livet, kjærligheten, Jesus og det å leve som kristen. – Det er en utrolig opplevelse å få et innblikk i livet til disse fantastiske jentene, og få lov til å følge dem et stykke på veien, sier Monika. Men menighetens ledere opplever også nedturer. Ikke alle konfirmantene fortsetter i menighetens fellesskap.

fra Thailand:

– Er det noen nye her i dag? Menighetsleder Wandī ser utover forsamlingen som er samlet til gudstjeneste i Laksi menighet, Bangkok. En ung jente i menigheten reiser seg og introduserer studiekameraten som er med på gudstjeneste for første gang. En voksen mann reiser seg og introduserer familien som er på besøk fra nabolandet Myanmar. Ei bestemor reiser seg og introduserer barnebarnet.

Oddbjørn Stangeland har vært misjonær i Thailand for Det norske misjonsselskap. Han arbeidet i Den Evangelisk Lutherske Kirken i Thailand som er en kirke med ca. 3000 medlemmer i et land med 65 millioner mennesker.

– De kristne ønsker å dele evangeliet gjennom sine naturlig nettverk, ikke bare i Thailand, men også Myanmar, Laos og Kambodsja. Et personlig vitnesbyrd båret videre gjennom storfamilien og andre sosiale nettverk, det er det som gir innhold til visjonen om en misjonerende menighet, skriver Oddmund.

– Jeg ser for meg fjoråret...alle de som var innom gudstjenestene, familie, venner, besøk...noen kom tilfeldig, andre ønsket forbønn og noen kom fordi det kristne vitnesbyrdet til noen de kjente hadde skapt en lengsel etter å bli bedre kjent med hvem Jesus

er. Det var noe naturlig i det å invitere med og en stolthet i det å vise fram menigheten. Noen ganger kunne det leses mellom linjene: – Her ser du. Dette er menigheten min som jeg har snakket så mye om, og som har hjulpet meg så mye. Her er Kooy som jeg fortalte om fra menighetsturen. Her er Wandj, menighetslederen vår.

fra Ungdommens kirkemøte 2005:

«Som kristne er vi satt til å elske alle mennesker slik de er. Det innebærer å ta ansvar når vi ser lidelse og nød og møte andre med respekt. Denne formen for misjon fører ikke til et press for å bli kristen. En blir tatt i mot slik en er og det er møtet med Jesu kjærlighet som fører til et ønske om forandring.»

utfordring: Les erfaringen fra Ungdommens kirkemøte ovenfor. Hvordan svarer deres menighet på den?

✚ *en misjonerende menighet synliggjør Guds nærvær, Guds kjærlighet og Guds rettferdighet gjennom omsorg, felleskap og solidaritet for alle, spesielt de fattige, diskriminerte og utstøtte.*

13 menigheten går ut

Tenk på en sentrifuge, for eksempel i en vaskemaskin. Det er en maskin som presser med kraft utover. Hadde det ikke vært for at noe holdt igjen, ville klærne blitt slynget utover i en spiral som stadig utvidet seg. Så, se for deg en menighet som presser sine medlemmer ut, ikke for at de vil bli kvitt dem, men for at menighetens fellesskap skal utvide seg i stadig større sirkler. Denne menigheten består av mennesker som lever som lys og salt der de er.

Menighetene gjør mye for at folk skal komme til arrangementene deres. Mange opplever likevel at det er få som kommer. Kanskje er det ikke flotte arrangement folk etterspør i dag? Har vi større behov for et medlemmeske?

Jesus ble sendt til verden for å oppsøke oss. Jesus stanset der Sakkeus satt, så ham og gikk på besøk til ham.⁴⁸ Hvordan kan menigheten følge dette eksemplet?

⁴⁸ Luk 19,1-10

fra all verden:

fra Agder:

Bodil Bie i Agder hadde lagt merke til at visse personer skrev engasjert og ganske ofte om kirken i lokalavisen, ikke alltid på en positiv måte:

- Jeg syntes det hadde vært spennende å komme i en nærmere samtale med dem, men visste ikke hvordan. Til slutt tok jeg mot til meg, ringte og spurte om de kunne tenke seg å bli med i en gruppe der vi sammen kunne undre oss over de store livsspørsmålene. Til min overraskelse ville alle!

Etter hvert har jeg oppdaget at Bibelen ikke bare er den store læreboken – snarere den store *undringsboken*.

Nå er det startet flere slike undringsgrupper.

fra Uranienborg, Oslo:

Når ungdommen ikke kom til Uranienborg, bestemte noen av lederne i menigheten seg for å gå ut til dem:

- I 1998 stod åtte tenåringer til konfirmasjon i Uranienborg menighet i Oslo. Menigheten hadde ellers ikke noe tilbud til ungdommene i området. Vi var sju ledere som samlet oss i februar 2000 med ønske om å komme i kontakt med disse ungdommene, skriver Maria Bjørdal.⁴⁹ – På den tiden hadde vi enda begrenset kjennskap til ungdommene våre, men vi visste at behovet for voksent nærvær i hverdagen deres var stort. Videre merket vi en umiddelbar positiv respons på vårt initiativ som kirke til å gjøre noe for dem. I år har UrroUng 50 konfirmanter. Flere ungdommer i området har blitt kjent med historien om Jesus og integrert den i sitt eget liv.

UrroUng begynte og har fortsatt med en gjeng ledere som hadde et felles mål å gå ut til ungdommene på skolen og i nærmiljøet – som kirke – med Jesu kjærlighet.

- Er arbeidet vårt misjon? På den ene side vil jeg si ja i forhold til alle ungdommene som har kommet til tro på Jesus i UrroUng de siste fem årene, og beskriver dette som en endring i livet sitt. På den andre side vil jeg si nei, når jeg ser på svarene på hvorfor flere av ungdommene velger å konfirmere seg: – Jeg tror på Gud og ble døpt i denne kirken. Foreldrene mine giftet seg her. Nå har jeg lyst til å lære mer om hva kristen tro er. Uavhengig av om UrroUng er misjon eller ikke, er det flere grupper ungdommer i nærmiljøet som fortsatt venter på at kirken skal komme ut til dem.

49 UrroUng er navnet på ungdomsarbeidet i Uranienborg menighet i Oslo og artikkelen til Maria Bjørdal er å finne i Norsk Tidsskrift for misjon, nr.3 2005

fra subkultur i Oslo og Japan

Erfaringene kommer fra en teamtur i september, 2004. Teamet bestod av fem personer som dro ut fra menigheten Sub Church i Oslo og Morten Holmquist var et medlem i dette teamet: – Vår samarbeidspartner var Den Evangeliske Orientmisjon, en 115 år gammel, tverrkirkelig misjonsorganisasjon. Arbeidet forgikk mest i byen Iwaki og på en ungdomsklubb som kalles East Street Club (ESC).

Vi var frustrerte. Hvor var alle ungdommene? Hvor samlet de seg? Vi så de på gatene når vi kjørte til klubben. Vi så de i platebutikkene og i klesbutikkene. Men de var ikke på ungdomsklubben.

Hver morgen samlet vi oss for å be for dagen. En dag vi møttes til daglig bønn kom vi med frustrasjonene, håpløsheten og lengselen etter å bli brukt av Gud. Denne bønnestunden ble annerledes, freden senket seg i teamet. Alle ble enige om å dra ned til sentrum. Så satt vi der og så på folk, og folk så på oss. Vi la merke til et par unge karer. Begge hadde piercinger i ansiktet. Den ene av dem hadde en kjetting som hang i buksen, han fisket fram en røyk, på fingrene hadde han store sølvringer i ulike motiver. Jeg spurte på engelsk hvordan de hadde det, svaret var store spørrende øyne og en slags barnslig knising. Engelskkunnskapen var tilnærmet lik null. Her kom vår venn og tolk, Eyvind Haraldseid hjelpende til. Han oversatte det jeg ville til japansk. Jeg spurte hva som var favorittbandet deres. Svaret lød «Nirvana». – Jeg har sett Nirvana spille konsert i Oslo, sa jeg litt stolt. Oppstandelsen var stor over denne faktaopplysning.

Plutselig var vi ikke så fremmede lenger. Nå gikk praten fort mellom oss. Fortsatt var vi avhengige av oversettelse, men nå hadde vi noe felles. Vi var medlemmer av den samme kulturen. Jeg, en nordmann, oppvokst med en kristen kulturarv, søndagsskole og menighet, – de, oppvokst i et land med et helt annerledes språk, kultur, mentalitet og religion. Språket var fortsatt et hinder, men nå hadde vi et nytt «språk.» Vi delte samme erfaringer og opplevelser. Kvelden senere kom de på ESC, ungdomsklubben, med flere kamerater. Praten om band gikk over i prat om hvordan livet artet seg for unge japanere som dem.⁵⁰

utfordring: Hvor mye av menighetens arbeid er basert på at alle skal komme til menighetens ulike aktiviteter og tilbud og hvor mye er basert på at menigheten selv skal gå ut? Ønsker dere å legge til rette for forandring?

en misjonerende menighet ønsker ikke bare mennesker velkommen, men søker dem opp

50 Artikkelen finnes i sin helhet i Norsk tidsskrift for misjon, nr.3, 2005

14 Lederrollene kan forandres

Hva er en leder i en misjonerende menighet? Det nye testamentet gir oss noen eksempler.

Paulus kaller seg ikke leder, men en *medarbeider* som vil hjelpe menigheten til glede.⁵¹ I Efeserbrevet er det ikke fokus på posisjoner, men på *hvilke tjenester som skal utføres* enten det er tjenesten som apostel, profet, evangelist, lærer eller pastor.

Jesus kaller seg *tjeneren* og tar selv fatet med vann for å vaske sine kjære disiplers føtter. Han går ved siden av disiplene på vei til Emmaus, som en *medvandrer*. Han bruker tid sammen med dem, stiller spørsmål, forklarer, utfordrer og gjennom det han sier og gjør skjønner de etter hvert hvem han er.

Som i Det nye testamentet er det i dag behov for mobilitet. En leder i en misjonerende menighet må være den tjeneren, medvandrerens eller medarbeiderens som tjener for å gjøre mennesker til disipler og legger til rette for Guds misjon i menigheten.

51 2.Kor1,24

fra all verden:

frå ein baptistpastor i Canada:

Kyrkjelydane treng ein kultivator, meiner Alan Roxburgh.⁵² Ein kultivator er ein person som har evne til å stikke hendene i jorda og finne ut kva slags jord som finst lokalt. Det kan være kven som helst i staben. Oppgåva hennar er å sørgje for at plantene trivst og blomstrar, sette til rett type jord, kutte og skjære når det trengst. Overført betyr dette at kultivatoren er ei som kjenner samanhengen sin. Ho vil at ulike menneske skal få rom og plass til å utfolde seg og er ikkje redd for mangfald. Ho ser etter kva slags eigenskapar som finst i kyrkjelyden og legg til rette for at dei skal bli tekne i bruk og synleggjorde. Roxburgh skildrar tre bibelske leiarroller han meiner kyrkjelydane må øve seg i å sjå etter og ta i bruk:

Poeten: Poeten er den som sett ord på strøymingar i tida. Poetisk leiarskap handlar om å hjelpe oss å forstå identiteten vår. Det handlar om å setje ord på det tapet og den sorga som kjem ved at det som fungerte før ikkje fungerer lenger. Poeten hjelper oss også til å forstå og sjå utvegane i den situasjonen vi er i.

Profeten: Profeten er den som seier korleis tinga egentleg er. Han trekkjer teppet til side og viser folk forskjell på stort og smått, rett og gale, sant og tilslørt. Han set tinga i sitt rette perspektiv og fortel kva saka gjeld. Utan profetisk leiarskap kjem kyrkja ikkje vidare. Profetisk leiarskap er å våge å gjere noko som rusker opp i tinga.

Apostelen: Apostelen er ein visjonær og ein misjonær. Det er ho som ser ein ny visjon og gjer denne til røyndom. Ho målar denne røyndomen for auga på folk slik at den verkar meir attraktiv enn den gamle verda som vi vert kalla ut av. Apostelen ser seg sjølv som utsend til menneska, utsend for å tene dei i ord og gjerning.⁵³

fra Notodden:

Notodden menighet fant fem hensikter med menigheten: Misjon, fellesskap, læring, tilbedelse og tjeneste. Det gav lederne i menigheten nye roller.

⁵² Alan Roxburgh er en amerikansk baptistpastor som har arbeidet mye med en misjonær kirkeforståelse i USA og har gitt ut flere bøker om emnet.

⁵³ Modellene ble presentert på et kurs i Danmark i teologisk kommunikasjon ved København universitet våren 2003. Se også Knud Jørgensens artikkel om lederskap i bevegelse på nettsidene til prosjekt Menighet i bevegelse: http://www.kirken.no/smm/Ressurser/beveg_ressurser_artikler.cfm

- Selv er jeg både kapellan og leder for misjonssektoren, forteller Ravn Karsrud. – En periode lekte vi litt med begrepene misjonskapellan, misjonskateket og misjonskantor. Dette har bidratt til å bevisstgjøre stabsfolk på sin tjeneste som utøvere av menighetens misjonsoppdrag og styrket menighetsrådets myndighet i forhold til staben og de «uavhengige» yrkes-identitetene. For mitt vedkommende har dette ført til en sterkere identitet som det å først og fremst være en av menighetsrådets utøvende ledere (og ikke bare biskopens mann på Notodden). Som leder for misjonssektoren rapporterer jeg til menighetsrådet. Strukturen hjelper meg også til å avgrense og fokusere og har klart forbedret arbeidssituasjonen min. Jeg ser det som en naturlig utvikling av kirkelovens føringer på samarbeid mellom embete og råd og som en konsekvens av at det kirkelige hovedansvaret ligger i rådene. Jeg ser likevel på sognepresten som leder av menigheten.

utfordring: Les eksemplet fra baptistpastoren i Canada. Finn ut hvem som er «kultivatoren» i din menighet og ta ham eller henne i bruk.

en leder i en misjonerende menighet

- ❖ arbeider ikke alene
- ❖ prøver alltid sine løsninger på andre
- ❖ er en medvandrer
- ❖ er en brobygger
- ❖ kaller fram menneskers ulike gaver og nådegaver
- ❖ lytter til samtiden og til Gud
- ❖ går til siden for at andre skal slippe til
- ❖ er mobil

15 nye menighetsformer

Når en kommer til et fremmed land tar det tid å bli kjent. Etter en stund vil en forstå mer av både språket og kulturen. Samtidig bringer en med seg sin egen kulturelle bakgrunn, og selv om en forsøker aldri så mye, vil en aldri kunne bli det de andre er, være seg kinesere eller maliere. Denne opplevelsen har også mange som kommer til kirken – til tross for at både kirken og de selv har samme nasjonalitet. Kan kirken gjøre noe for å tilpasse seg nye behov i eget land?

Noen menigheter har forsøkt helt nye måter å være menighet på. De ser at dagens samfunn og mennesker har forandret seg mye. Med ønske om å være kirke for alle og legge til rette for at flest mulig kan bli delaktige i menighetens liv, har de prøvd ut nye menighetsformer.

Eksemplene som presenteres fra Norge har blitt til i et samarbeid mellom Den norske kirkes strukturer (menighetsråd) og Det Norske Misjonsselskap. De har forsøkt å legge vekt på stedegen gudstjeneste og cellegrupper som basis for menighetens liv.⁵⁴

⁵⁴ En cellegruppe er en gruppe mennesker som er ment å inkludere stadig flere i gruppen. Når den består av mange nok personer, deler den seg i to og slik fortsetter det. Gruppene følger en struktur som kort kan skisseres slik: Kom – alle inkludert, Takk – Gud er nær, Få – hjelp til livsnær tro, Gi – med Jesus i hverdagen.

fra all verden:

frå Sandnes:

Ein heilt ny kyrkjelyd er starta på ein heilt ny skole i eit heilt nytt byggjefelt. Kyrkjelyden vart starta som ein kyrkjelyd innan Den norske kyrkja etter eit vedtak i kyrkjelydsrådet og i samarbeid med Det norske Misjonselskap.

- Denne kyrkjelydstypen tek folkekyrkja på alvor, men jobbar mykje enklare, seier prest Rune Rasmussen.⁵⁵

Kyrkjelyden er på plass alt kl.10.00. Mykje skal førebuaast. Ansvaret for å kjøpe inn blomar, for lys- og lydanlegg, for songar, for bønner, for stolar som skal setjast ut, for altar som skal trillast på plass og pyntast og for kyrkjekaffien, går på omgang mellom cellegruppene. Denne sundagen var det barnecellegruppa som hadde ansvaret. Dei las dikt og tekstar under gudstenesta, dei delte ut ark og ynskte velkomen, dei gjekk i prosesjon saman med presten og bar fram lys og vin og nattverdrød. Kyrkjelyden var i feststemning. Ei mor fortalde at dei hadde vore på ferie på fjellet, men måtte reise heim ein dag før, for dottera SKULLE på gudstenesta sundag føremiddag.

Liturgien var der, men den var annleis. Det vart brukt mange bønner og songar frå kyrkjer i andre land. Det krydde av born heilt til både barneforkynninga og nattverden var over. Då gjekk borna ut til tre ulike aktivitetsgrupper delt inn etter alder.

Mens borna leika eller laga noko, roa «dei store» seg ned, lytta på preika og deltok i forbøna. Kvar sundag vart det bede for ein kyrkjelyd i Fahuan i Thailand som kyrkjelyden i Bogafjell støtta med ti prosent av offerpengane sine. Men dette var ein gjensidig støt-teavtale. For når gudstenesta på Bogafjell starta hadde kyrkjelyden i Fahuan bede for dei ca. seks timar tidligare på dagen. Fahuan kyrkjelyd ofra også kvart år ein okse for å kunne hjelpe kyrkjelyden på Bogafjell.

fra Fagerborg, Oslo

Seksti prosent av befolkningen i Fagerborg-området er mellom 20 og 40 år, men de kom sjelden til gudstjenester, forteller studentprest i NMS, Øivind Refvik. – Vi ønsket å lage en menighet for unge voksne, bygd opp rundt en egen gudstjeneste og cellegrupper. Dette ønsket oppstod fordi det var behov for et gudstjenestefellesskap som la til rette for

55 Les mer om dette på www.kirken.no/misjon under innspill og skreddersydd gudstjeneste.

denne aldersgruppen. Fagerborg menighetsråd sa ja, og vi fikk etablere oss som en egen menighet innenfor Fagerbrog menighet (F-2). De er rausere med oss og det betyr mye, sier Refvik.

Ryktet om F-2 sprer seg. Jørgen I. Setran, leder for ledergruppen, er begeistret for det han får være med på. – Vi har 70 medlemmer der alle er med i cellegrupper, forteller han. – På gudstjenestene er vi **i snitt** (nærmere) 100. Om lag 50 prosent av medlemmene bor i sognet men det er et tilbud for unge voksne i storbyen Oslo, understreker Setran. Han opplever at noe av det beste med F-2 er at folk blir sett. – Flere av dem som nå går i F-2 sier at mottakelsen de har fått har gjort at de har beholdt troen på Gud! Menigheten når også unge voksne som tidligere ikke har vært aktive i kirkelig sammenheng.

fra England:

Mission-Shaped Church (misjons-formet kirke) er en rapport fra en gruppe nedsatt av kirkeledelsen i den engelske kirke. De tar for seg et vidt spekter av nye menighetsformer og evaluerer dem. De finner styrker og svakheter ved alle og hevder at ingen passer under alle forhold. Lokalmenighetenes geografiske struktur er en viktig og sentral del av den nasjonale kirkens strategi for misjon, men den må suppleres, i følge rapporten. De begrunner det med at sterke endringer i samfunnet har forandret fellesskapets natur.

- ❖ I et samfunn der nettverk er det viktigste, er flyten av informasjon, bilder og kapital viktigere enn geografi. Stedet folk bor er ikke lenger et automatisk utgangspunkt for fellesskap. Internett er et bilde på dagens samfunn. Det har ikke noe sentrum eller sted der valgene blir kontrollert. Alle steder er lenket til alle andre steder. Hver person velger sin egen rute. For kirken betyr dette at den må plantes inn i et nettverk av mennesker.
- ❖ Kjerneverdien i samfunnet har beveget seg fra «framskritt» til «valgfrihet». Verden blir organisert rundt det å gi mennesker ideen om at de kan få hva de enn ønsker. Kravet om at «det må passe meg akkurat» vokser seg sterkere. Religion blir som en følge av dette i mindre grad knyttet til kultur og mer knyttet til valg. Fellesskapene blir mindre og mer mobile.

Gruppen beskriver kirkens hovedutfordringer slik:

- ❖ Kirken trenger et gjensidig partnerskap mellom geografiske og nettverksbaserte menigheter.
- ❖ Menighetene må ta i bruk både tradisjonelle og nye uttrykksmåter og dele lederskap over større områder.

- ❖ Kirken må erkjenne at den har tillat seg selv å fjerne seg fra kulturen uten å legge merke til det.
- ❖ Evangeliet må formidles med en ny friskhet innen ulike strukturer (nettverk – lokalsamfunn).

Disse utfordringene vil gi helt mye muligheter for kirken til å formidle evangeliet og for mennesker til å ta imot det.⁵⁶

utfordring: Se nye menighetsformer som muligheter til å krysse grenser en ellers ikke ville fått krysset om en ikke la til rette for vekst utover statskirkestrukturen.

↪ *en misjonerende menighet er fleksibel og våger å forsøke noe nytt for å kunne møte folks behov og lengsler*

⁵⁶ Erfaringen er hentet fra Mission-Shaped Church, Church House Publishing, England 2004.

16 for at verden skal tro

Kirker og menigheter bærer mange fortellinger om konflikter og splittelser. Dette har ført til sår, til vonde minner og smertefulle anklager som hindrer livet i menigheten i å utfolde seg. I følge Jesu ord⁵⁷ er dette også et hinder for at verden kan tro. Derfor står kallet til å bli et helbredende og forsonende fellesskap i sentrum av Guds misjon.

Forsoning er vanskelig. Det trenger kilder og modeller. Taizé-fellesskapet i Frankrike er en slik kilde. De som besøker Taizé blir oppfordret til å ta inspirasjonen med seg hjem og arbeide for fred og forsoning lokalt. Budskapet fra Taizé er at mennesker kan lære å få tillit og kjærlighet til hverandre gjennom å lære Gud nærmere å kjenne. Forsoningen kan være nødvendig mellom grupperinger i menigheten, mellom ulike kirkesamfunn lokalt eller for eksempel mellom bedehus og kirke.

Som døpte i den treenige Guds navn har vi alle fått del i Kristus og tilhører hverandre. På Kristi legeme er alle delene like mye verdt og kjærligheten binder oss sammen. Kristne er ikke kalt til enighet, men til enhet – for at verden skal tro.

⁵⁷ Joh 17,22

fra all verden:

frå ei erfaringsutveksling mellom norske og messianske prestar:

Presteforeninga har saman med Samarbeidsråd for kyrkjelyd og misjon utarbeidd studieturar til ulike misjonsland. To prestar frå Noreg fekk ved hjelp av Israelsmisjonen tilrettelagt for å vitje to prestar i Ungarn, og kyrkjelydar og prestar i Israel. Dei skreiv fylgjande refleksjonar om tilhøvet mellom jødar og palestinarar i rapporten sin:

- ❖ Dei som trur på Jesus, er kalla til å skape fred og forsoning. I ein samanheng der det har vore altfor mykje vald gjennom fleire hundreår, er det mange bruer som må byggjast. Forsoning er berre mogeleg gjennom Jesus. Forsoninga i Jesus må gje politiske fylgjer i form av fredsarbeid.
- ❖ Det å møte Dr. Salim Munayer i BBC gav oss eit imponerende møte med eit forsoningsprogram som prøver å fokusere på kva som er mogeleg. Samtidig openberra det hindringar for verkeleg forsoning og fred, for eksempel gjensidig undertrykking og gjentekne eksempel på umenneskeleggjering. Forsoning må starte med at partane ser korleis dei er avhengige av kvarandre som menneske.
- ❖ Det å leve ei lita stund i eit framandt land minner oss om at vi tilhøyrer både den lokale og den universale kyrkja. Og der dei som trur på Jesus er samla, er vi ein del av Guds familie uavhengig av skilnader i språk, kultur og gudstenesteform.

fra Mjøndalen:

I Nedre Eiker har ulike kirkesamfunn gått sammen om å danne predikantringen. Det er et kollegafellesskap under visjonen: «Vi er én kirke på Nedre Eiker.» Kollegafellesskapet har gitt seg til uttrykk slik:

- ❖ Månedlige frokostsamlinger hjemme hos kollegaene med personlig forbønn for hver enkelt, deling av hverandres livs- og troshistorier og deling av synspunkt på teologiske spørsmål. Gruppen har fått så mye tillit til hverandre at de også våger å ta opp kontroversielle spørsmål som homofili og dåp og lignende.

Kollegafellesskapet har sammen med menighetenes styrende organer også bidratt til å opprette en felleskomité med representanter fra de respektive menighetene og med delegert myndighet til å fatte beslutninger om hva man skal gjøre sammen og hvordan man skal gjøre det.

For tiden utfolder det lokaløkumeniske livet i Nedre Eiker seg på to arenaer:

- ❖ Ukentlige bønnesamlinger hver torsdag morgen kl.0700 med bønn for bygda og forsamlingene med navns nevning. (Se Nedre Eiker bønningen, nedenfor.)
- ❖ De inviterer hverandre på gudstjenester og møter der vertskapsmenigheten presenterer seg helt og fullt på egne premisser. Dette gjør de fordi de tror det er en god måte å bli kjent med hverandre på.

nedre Eiker bønningen:

Kjære Gud, gode skaper og far!

Takk for ditt skaperverk, for elva, skogene og all den vakre naturen i bygda vår.

Lær oss å sette pris på dine gaver og å bruke dem rett.

Vi ber deg for ordføreren og rådmannen vår.

Gi dem og alle som har ansvar for Nedre Eiker kommune visdom og kjærlighet til bygda og menneskene som bor her.

Gjør bygda vår til et godt sted å leve for barn og unge, for voksne og gamle.

Takk for menighetene i bygda og for alle som kommer sammen for å tilbe deg og ære ditt navn.

Vi ber for menigheten på Elim, for Senterkirken, for Betania, for Salem, for Betel, for Mjøndalen bedehus og Mjøndalen kirke. Vi ber for Frelsesarmen og for menigheten som samles i Nedre Eiker kirke og menighetssenter og for dem som samles på Solberg kapell, «Fredtun» og på Krokstad bedehus.

La bønningen få rom i våre menigheter og i våre hjerter.

La ditt rike ha framgang i bygda vår og i hele vårt land.

Vend menneskenes hjerter til deg og led oss alle på dine veier. Du elsker oss alle og unner oss det evige liv. Fyll oss med tro, håp og kjærlighet.

Gi oss brennende hjerter, salvet med Hellig Ånd og ild så vi kan tjene deg og vår neste og slik at stadig flere av dem som bor i Nedre Eiker kan tro på Jesus og følge Ham!

Vi lover ditt hellige navn, vår Herre, Gud!

Amen.

utfordring: Våg å bli kjent med andre kirkesamfunn i eget lokalmiljø. Besøk hverandre på vertens premisser. Arranger felles økumeniske bønnesamlinger.

✚ *«Jeg ber at de alle må være ett, likesom du, Far, er i meg og jeg i deg. Slik skal også de være i oss, for at verden skal tro at du har sendt meg.»*⁵⁸

⁵⁸ Jesus ber for alle sine i Joh 17,1-26. Dette er vers 21.

Ressursmaterieill:

En misjonerende kirke. Studiehefte om misjon og dialog. Kirkerådet 2003.

Hva i alle dager er det Gud er opptatt av? Kurs-/samtalehefte for grupper og menigheter. SMM 2004.

Menighet i bevegelse – Prosjektpresentasjon, utfordring til deltagelse. SMM 2003.
mission-shaped church. church planting and fresh expressions of church in a changing context. Church Publishing House, England 2004

Tormod Engelsviken og Kjell Olav Sannes (red): *Hva vil det si å være kirke? Kirkens vesen og oppdrag.* Tapir 2004

Harald Hegstad: «Misjonerende folkekirke. Selvmotsigelse eller mulighet?» Artikkel i Norsk Tidsskrift for misjon, nr. 4, 2004

Rune Rasmussen: *Misjonerende menighet. Lokal menighetsutvikling i en global kirke,* Verbum 2004.

Kirken i møte med den åndelige lengsel i vår tid. Kirkerådet 1999.

Tid for tro. Evangelisering i et nytt årtusen. Genesis 2000.

Knut Grønvik (red): *I stillhet og tillit. Ressursbok fra retreatbevegelsen,* Verbum 2005.

Martin Lønnebo: *Veven. Den store treningsboken for sjelen.* Verbum 2004

Ole-Magnus Olafsrud, Tonje Haugeto Stang, Tor Martin Synnes: *Langs samme vei. En ressursbok for medvandrere,* Navigatørene 2002.

Det finnes rikholdig informasjon og ressursmaterieill på www.kirken.no/smm
Misjonskonsulentene i bispedømmene vil også kunne yte veiledning.